

Driemaandelijkse rapportage oktober – november – december 2003

Inhoudsopgave

1	Terrorisme	2
2	Radicaliseringstendensen.....	9
3	Politiek (gewelddadig) activisme	12
4	Ongewenste bemoeienis vreemde mogendheden.....	15
5	Bedreiging internationale rechtsorde.....	17
6	Andere gewichtige belangen	19
7	Beveiligingsbevordering.....	20
8.	Inlichtingen buitenland	25
9.	Samenwerking	29
10	Verantwoording en publiciteit.....	35
Bijlage A	Moties en toezeggingen.....	37
Bijlage B	Schriftelijke Kamervragen.....	41
Bijlage C	Commissie IVD	44
Bijlage D	Ambtsberichten	45
Bijlage E	Kwantitatieve gegevens inzake veiligheidsonderzoeken	47

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, februari 2004

1 Terrorisme

1.1 Islamistisch terrorisme

1.1.1 Algemeen beeld

Dreigingsbeeld terrorisme

De dreiging uitgaande van islamistisch-terroristische netwerken is eind 2003 onverminderd substantieel. Met de twee (reeksen van) aanslagen in Istanbul is de kwetsbaarheid van westerse samenlevingen ook in het publieke debat prominent aan de orde gekomen. De in het recente verleden naar voren gebrachte waarschuwing van de AIVD dat Europa inclusief Nederland ook doelwit van een terroristische aanslag zou kunnen worden heeft de maatschappij in bredere zin bereikt. De AIVD blijft de urgentie van een effectieve terrorismebestrijding uitdragen, in lijn met de in de kabinetsnotitie "Terrorisme en de bescherming van de samenleving" (27 925, nr.94) uitgewerkte brede benadering.

Nieuw onderzoek naar de Turkse radicaal-islamitische organisatie IBDA-C

De aandacht van de AIVD voor de presentie en invloed van de Turkse radicaal-islamitische organisatie IBDA-C in Nederland is na de recente aanslagen in Istanbul uitgebreid. De IBDA-C zou volgens een anoniem telefoontje naar het Turkse persbureau Anatolia de verantwoordelijkheid hebben opgeëist voor zowel de gelijktijdige aanslagen op twee synagogen in Istanbul (op 15 november), als op het Britse consulaat en het kantoor van de Britse HSBC-bank (op 20 november).

De afkorting IBDA-C staat voor Islam Büyük Dogu Akincilar-Cephesi, vrij vertaald als Groot Oosters Front van Islamitische Krijgers. Aangevoerd door de in 1998 gevangene genomen leider Salih Erdis, alias Salih Mirzabeyoglu, streven de sympathisanten van deze beweging een islamitische staat in Turkije na. Sinds de tweede helft van de jaren negentig is deze organisatie veelvuldig in het nieuws gekomen in verband met aanslagen in Turkije. Personen, instituties en evenementen die door de IBDA-C beschouwd werden als 'niet-islamitisch' of 'links' - zoals oudejaarsvieringen, nachtclubs, bars en kerken, maar ook schrijvers en politici - vormden hierbij het doelwit. Daarnaast publiceert de organisatie ook pamfletten en ander schriftelijk materiaal.

Bij het onderzoek van de AIVD naar islamistisch terroristische activiteiten is nauwelijks enige activiteit van IBDA-C vastgesteld. Weliswaar is binnen zeer kleine kring binnen de Turkse gemeenschap sympathie voor IBDA-C, maar van enige organisatievorming in Nederland is geen sprake. Tot op heden is er geen aanleiding te veronderstellen dat in deze situatie verandering is opgetreden. Evenmin is sprake van banden van andere Turkse radicaal-islamitische organisaties in Nederland, zoals de Kaplan-beweging, met de IBDA-C.

Machtswisseling in top Algerijnse GSPC

Uit diverse bronnen kon het afgelopen paar maanden worden vernomen dat het binnen de leiding van de Algerijnse terreurorganisatie Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat (GSPC) rommelt. Onlangs ontving de AIVD de bevestiging dat de leider (emir), Hassan Hattab, inderdaad is afgezet en vervangen door een radicaler opvolger, Nabil Sahraoui. Deze is een bekende figuur die, na enige tijd op een zijspoor te hebben verkeerdt, nu dan toch is komen bovendrijven als leider.

1.1.1.1 (Inter-)nationale gebeurtenissen

De arrestatie van vijf extremistische moslims op 17 oktober 2003

Op 15 oktober heeft de AIVD een ambtsbericht uitgebracht aan het Openbaar Ministerie waarin melding werd gemaakt van de activiteiten van een netwerk van extremistische moslims in Nederland. Op vrijdag 17 oktober werden op verschillende plaatsen in Nederland de vijf belangrijkste leden van dit netwerk aangehouden. Op 14 oktober was in Spanje al een Marokkaanse man aangehouden die in nauw contact stond met het netwerk in Nederland. De Marokkaanse autoriteiten verdenken deze man van betrokkenheid bij de aanslagen in Casablanca op 15 mei van dit jaar.

Het onderzoek van de politie heeft zich vervolgens voor een belangrijk deel gericht op het bij de huiszoeken in beslag genomen materiaal. Hoewel hier wel wat verdachte zaken zijn aangetroffen

heeft het onderzoek onvoldoende belastend materiaal opgeleverd voor strafrechtelijke vervolging van de verdachten. De vier nog overgebleven verdachten werden dan ook op 29 oktober in vrijheid gesteld. Één van deze vier is na vrijlating onmiddellijk in vreemdelingen bewaring genomen omdat hij illegaal in Nederland verblijft.

In de media zijn de arrestaties van 17 oktober gepresenteerd als een overdreven of mislukte actie, gericht tegen moslims in Nederland. De AIVD kan ondanks deze beeldvorming echter terugzien op een vroegtijdige verstoring van activiteiten die hadden moeten leiden tot een gewelddadige terroristische actie: het belang van de Nederlandse veiligheid is daarmee wel degelijk gediend.

Het onderzoek naar het netwerk heeft overigens het beeld versterkt dat er sprake is van samenhang tussen de extremistische netwerken die de AIVD in Nederland waarneemt en zaken die in andere Europese landen spelen. Succes in de strijd tegen het islamistisch terrorisme hangt in belangrijke mate samen met inzicht in deze internationale structuren en dwarsverbanden.

1.1.1.2 Nationale ontwikkelingen

Jihadisme onder Turken

1.1.2 Specifieke aangelegenheden

1.1.2.1 Rekruteringen

1.1.2.2 Duikactiviteiten

Onderzoek naar duikers gaat door

Het onderzoek naar de duikactiviteiten van een groep aan islamistisch terrorisme gelieerde personen in Nederland werd ook in de afgelopen periode voortgezet. De internationale aandacht voor dit fenomeen bleek onverminderd groot.

1.2 Separatistisch terrorisme

1.2.1 Ieren

IRA-leden in Nederland veroordeeld

De Britse veiligheidsdienst is zeer te spreken over de arrestatie op 11 juli 2003 en daarop gevolgde veroordeling van twee leden van de Noord-Ierse (actieve) terroristische groep Real-IRA, een radicale afsplitsing van het Iers Republikeins Leger (IRA). Zij waren in Nederland aangehouden op grond van sigarettensmokkel waarmee zij hun terroristische activiteiten financieren. De Nederlandse rechter heeft de twee Ieren veroordeeld tot vier maanden gevangenisstraf. Beiden zijn op 7 november 2003 naar Ierland uitgezet.

1.2.2 Basken

Uitwijzing ETA-verdachte

De Spanjaard Juan Ramon Rodriguez Fernandez (ook bekend als "Juanra"), die op Spaans verzoek in Nederland is gearresteerd vanwege diens vermeende lidmaatschap van de Baskisch terroristische groepering ETA, is op 23 oktober uitgeleverd aan Spanje.

1.3 Overig terrorisme

1.3.1 MKO

Mogelijke komst van hoge MKO-strijders naar Nederland

In december 2003 heeft de *Iraq Governing Council* bekend gemaakt dat Iraanse strijders van de Mujahedin-e Khalq (MKO) - een organisatie die door de Verenigde Staten en de Europese Unie als een terroristische organisatie wordt aangemerkt - op zeer korte termijn Irak zullen worden uitgezet.

Nationale Raad van Verzet Iran officieel ingeschreven bij Kamer van Koophandel

De politieke activiteiten van de MKO worden in Nederland ontplooid door de National Council of Resistance of Iran, ofwel Nationale Raad van Verzet Iran (NRVI). Binnen de Europese Unie bestaat tot nu toe onvoldoende draagvlak om de NRVI naast de MKO op de lijst met terroristische organisaties te plaatsen. Er is expliciet voor gekozen om de mogelijkheid voor de MKO open te houden via politieke wegen de doelstellingen te behalen.

De NRVI staat pas sinds 1 oktober 2003 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Het blijkt voor de NRVI echter vooralsnog moeilijk een definitieve vestigingsplaats te kiezen. De veranderingen lijken samen te hangen met de vele wijzigingen waaraan de organisatie - wereldwijd - onderhevig is: de bezetting en de (dreigende) gedwongen opheffing van de MKO-kampen in Irak en de maatregelen die in Europa tegen de organisatie genomen worden, zoals het grootschalige Franse politieoptreden tegen de MKO medio 2003.

Internationaal blaast de MKO/NRVI hoog van de toren. Het feit dat Iran door het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) onder druk wordt gezet is het resultaat van hun werk, aldus NRVI-aanhangers.

Clearing House-procedure tegen stichting Solidariteit met Iraanse Mensen

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft ingestemd met het initiëren van de zogeheten Clearing House-procedure van de Europese Unie ten aanzien van de stichting Solidariteit met Iraanse Mensen (SIM). Een nota van de AIVD over de verwevenheid van de SIM met de MKO zal gaan dienen als basis voor de procedure, die uiteindelijk moet resulteren in het bevriezen van de tegoeden van de SIM.

1.4 Middelen

1.4.1 *Nucleair, chemisch, biologisch en radiologisch*

1.4.2 *Financiën*

Onderzoek naar Al Aqsa voortgezet

De AIVD zet het onderzoek naar stichtingen waarvan de doelstellingen en betrokkenen vergaande raakvlakken of banden hebben met (de statutaire doelstellingen van) Al Aqsa voort.

2 Radicaliseringstendensen

2.1 Invloeden vanuit islamitische landen / organisaties

2.1.1 Saoedi-Arabië

Rapport over Saoedi-Arabië gereed

In de verslagperiode is door diverse teams binnen de AIVD gewerkt aan een samenhangende analyse met betrekking tot de bemoeienis vanuit Saoedi-Arabië met radicalisering van moslims in Nederland.

Het onderzoek wordt inmiddels in geïntensiveerde vorm voortgezet.

2.2 Ontwikkelingen binnen allochtone gemeenschappen

2.2.1 Marokkanen

Arrahmane-moskee Amsterdam

De AIVD verricht in samenspraak met de burgemeester van Amsterdam, de heer Job Cohen, tot medio 2004 onderzoek naar radicalisering binnen segmenten van de Marokkaanse gemeenschap in Amsterdam. Het onderzoek zal zich met name toespitsen op enkele centra waar radicalisering plaatsheeft of waar veel Marokkanen bijeenkomen. De AIVD verwacht, door het onderzoek te focussen op de hoofdstad, het proces van radicalisering in Nederland te kunnen doorgronden en in kaart te brengen. Onlangs heeft de dienst de missionaire beweging Jamaat Al-Tabligh Wal-Dawa (kortweg Tablighi Jamaat) en haar religieus centrum in Amsterdam, de Arrahmane-moskee, onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn ondergebracht in een notitie die de minister van BZK recentelijk ontving¹. Burgemeester Cohen heeft, naast deze notitie, een mondelinge toelichting gekregen. De conclusies van het onderzoek waren als volgt:

- De Tablighi Jamaat is een apolitieke en vreedzame beweging, die echter, door het actief verspreiden van een ultraorthodoxe variant van de islam, maatschappelijk isolement en radicalisering van segmenten van de Marokkaanse gemeenschap in de hand kan werken;
- De Tablighi Jamaat is, mede vanwege haar loyaliteit naar medegelovigen en een gebrekkig toezicht op haar aanhangers en bezoekers, kwetsbaar voor misbruik door radicale islamisten;
-
- De Tablighi binnen de Arrahmane-moskee hebben zich recentelijk, na de druk vanuit de pers, politiek en aandacht van de AIVD bereid getoond hun zelfgekozen isolement in enige mate op te heffen. Een openhartige dialoog tussen openbaar bestuur en Tablighi zou het isolement verder kunnen doorbreken.

---

¹ 8 december 2003, kenmerk 2093356/01

Cohen toonde zich zeer content met de informatie van de AIVD en gaf aan deze te zullen betrekken bij zijn politiek-bestuurlijke benadering van de kwestie.

2.2.2 Turken

2.2.3 Pakistanen

Dreiging tegen Nederlanders in Pakistan

De AIVD heeft aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken diverse malen een dreiginginschatting uitgebracht ten aanzien van in Pakistan verblijvende Nederlanders, omdat er aanwijzingen waren dat dezen mogelijk het doelwit zouden worden van aanslagen door Pakistaanse extremistische organisaties.

2.2.4 Terugkeer belangrijke Irakezen

Tot nu toe heeft de AIVD geen aanwijzingen dat in Nederland wonende Irakezen binnen afzienbare tijd in groten getale terug willen keren naar Irak of reeds naar Irak zijn vertrokken. Wel wordt geconstateerd dat enkele binnen de Iraakse gemeenschap in Nederland prominente personen naar Irak terugkeren of voornemens zijn dit op korte termijn te doen.

Opvallend is dat de band met Nederland niet definitief verbroken wordt, veelal omdat de echtgenotes voorlopig in Nederland achterblijven.

2.3 Organisaties in Nederland

2.3.1 AEL

AEL schuift op in activistische richting

De Arabisch Europese Liga (AEL) heeft, naar aanleiding van de herdenking van de eerste Palestijnse Intifada, enkele buitenparlementaire acties in Nederland en België gevoerd. Eén actie betrof het ontrollen van een Palestijnse vlag in de Tweede Kamer. Tijdens het ontrollen van de vlag op de publieke tribune greep de beveiliging van de Tweede Kamer direct in, waarna de actievoerders werden verwijderd. Op de ringweg rond Amsterdam vond tijdens de avondspits een blokkade-actie plaats. Deze actie werd uitgevoerd door zeven of acht mannen met bivakmutsen die het verkeer – na het afgeven van een pamflet - door een "controlepost" leidden. De politie greep in en arresteerde vier man. De aangehouden personen zijn in verzekering gesteld en na drie dagen weer vrijgelaten.

In België werd de Antwerpse lokale televisiezender ATV bezet en de uitzending van het programma Terzake op VRT werd verstoord. In beide gevallen zijn arrestaties verricht.

Op korte termijn hoopt de AIVD een brede analyse, met een kenschetsing van de AEL en haar leider Abu Jahjah, aan de minister van BZK aan te bieden.

2.3.2 KADEK

KADEK wordt KHK

Het Congres voor Vrijheid en Democratie in Koerdistan (KADEK), de opvolger van de PKK, heeft zichzelf op 26 oktober opgeheven. Een nieuwe organisatie, het Volkscongres van Koerdistan (KHK), zal nu de Koerdische belangen vertegenwoordigen. De Turkse autoriteiten hebben al aangegeven dat zij de opheffing van KADEK als misleidingstruc beschouwen en een opvolgende organisatie, net zoals bij KADEK destijds het geval was, blijven bezien als de verboden terroristische organisatie PKK in een andere verschijningsvorm. Tot nu toe heeft bovenstaande naamsverandering geen commotie binnen de Turks-Koerdische gemeenschap in Nederland teweeggebracht.

3 Politiek (gewelddadig) activisme

In het algemeen kan worden gesteld dat een groeiend aantal personen en groeperingen zich op enigerlei wijze tegen het beleid van het huidige kabinet willen keren. Het platform *Keer het Tij* is daarvan een goed voorbeeld. Het omvat inmiddels meer dan 250 (veelal lokale en kleine) groeperingen, die zich bij tijd en wijle roeren. Tot op heden gebeurt dit op een vreedzame manier. De AIVD heeft geen aanwijzingen dat in de vorm van de protesten snel een verandering optreedt.

3.1 Rechts

3.1.1 Radicaal rechts

Splitsing Nederlandse Volksunie (NVU)

Een diepgaand meningsverschil tussen de NVU bestuursleden Kusters en Homan over de te volgen koers tegenover de overheid heeft recent geleid tot een splitsing van de NVU.

De radicalen, voorstanders van confrontatie met de overheid, hebben zich verenigd in de Racial Volunteer Force (RVF), een Nederlandse tak van de Britse Blood&Honour-groepering COMBAT-18. De minder radicale krachten gaan door als NVU.

3.1.2 Gematigd rechts

3.1.3 Ongeorganiseerd rechts

Acties tegen het AZC in Dokkum

Eind oktober werd het AZC in Dokkum belaagd door een grote groep jongeren. Er werden stenen gegooid, bekladdingen aangericht etc.. Een en ander trok in de pers veel aandacht. Er is geen directe bemoeienis van rechts-extremistische organisaties vastgesteld. Wel bleken enkele jongeren, die werden gearresteerd wegens de verspreiding van discriminerende pamfletten, actief te zijn onder de naam Noordelijk Verzets Front. Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Dokkum heeft de NVU uit publicitaire overwegingen het plan opgevat om binnenkort een demonstratie in Dokkum te organiseren.

Ultrationalisten ontruimen kazerne

Een voormalige kazerne in Eindhoven, in beheer van de gemeente, werd in december 2000 gekraakt door leden van de Nationale Beweging, een verzameling van ultranationalistische personen en groepen die de "groot-Dietse" gedachte aanhangen. Sindsdien werden er kaderopleidingen gegeven die tot doel hadden mensen voor te bereiden op een politieke carrière in extreem rechtse politieke partijen. Daarnaast werden er concerten gegeven door skinheadbands van extreem rechtse signatuur. Antifascistische groeperingen ageerden sterk tegen dit "rechtse" bolwerk. Begin november 2003 traden de Duitse nazi-bands Oidoxie en Rassenhass op tijdens een "antizionistisch concert" in de kazerne. Naar aanleiding hiervan werd door lokale politici, antifascisten en het CIDI heftig geprotesteerd tegen de aanwezigheid van voornoemde personen en met name de organisatie van dit soort evenementen in "de kazerne". Ook in Kamervragen werd aangedrongen op ontruiming van de kazerne. Onder druk van deze omstandigheden hebben de leden van de Nationale Beweging overheidsingrijpen niet afgewacht en zijn zij uit de kazerne vertrokken.

3.2 Dierenrechtenactivisme

Dierenrechtenactivisten kruipen in de schulp

Dierenrechtenactivisten kregen meer en meer te maken met de in de politiek gevoerde discussie of zij zijn aan te merken als activisten dan wel als terroristen. Dit heeft in de afgelopen weken in zekere mate geleid tot het in de schulp kruipen van een deel van de actievoerders. Een klein deel echter had zich bij voorbaat uitgesproken voor een ondergronds gaan, mocht de wijzer uitslaan naar terrorisme. Op dit moment lijkt de rust wat weergekeerd nu de scherpste kantjes van de voorgestelde wetgeving zijn bijgeslepen.

De acties van de laatste maanden zijn wat minder schadelijk dan voorheen. Dit heeft onder meer te maken met het feit dat het "nertsenseizoen" voorbij is. Wél werden enige acties ondernomen tegen de productie en verkoop van bont. In de stad Groningen was sprake van een heuse campagne.

De, grotendeels vanuit de Britse organisatie *Stop Huntingdon Animal Cruelty (SHAC)* aangewakkerde activiteiten contra medicijnfabrikanten in Nederland, met name Japanse, hebben gewoon doorgang gevonden. Bedrijven, maar ook woningen van directeurs, kregen te maken met (kleinschalige) vernielingen. Hetzelfde gold overigens tevens voor de woning van de directeur van het Rijswijkse BPRC.

Recente artikelen in de pers hebben in kringen van dierenrechtenactivisten tot ongerustheid en beroering geleid. Een artikelenreeks in de NRC, leidde ertoe dat van diverse politieke en activistische zijden openlijk afstand werd genomen van radicale acties en luidde het vertrek in van een prominent voorman van DWARS, de jongerenorganisatie van Groen Links. Inhoudelijk minder correct en volledig was een artikel in Trouw, dat zorgde voor overtrokken ongerustheid en dito voorzorgsmaatregelen van sommige lokale autoriteiten in verband met vermeende op handen zijnde acties.

3.3 Antiglobalisme

Herbezinning antiglobalisten

Aan het eind van 2003 heeft de antiglobaliseringsbeweging in Nederland zich verder beraden over de toekomst. In het algemeen kan worden gesteld dat het elan van de laatste jaren plaats heeft gemaakt voor de nuchtere conclusie, dat de beweging in Nederland niet meer in staat is om een krachtdadig antwoord te formuleren op de, in verre (en voor activisten veelal onbereikbare) oorden, gemaakte plannen van financieel-economische instituten als WTO en WMF.

Deze geluiden kwamen onder meer van degenen, die in de tweede helft van 1997 aan de wieg stonden van de Nederlandse antiglobaliseringsbeweging. In een retrospectieve analyse werd geconstateerd dat naast hard politieoptreden en politieke vervolging van demonstranten vooral de verplaatsing van vrijhandelsbijeekkomsten naar afgelegen plekken en de toenemende inkapseling van de beweging door het politieke establishment hebben gezorgd voor een schier comateuze toestand van de beweging. Daarnaast is de zogenaamde mondiale "top hopping", het door de actievoerders met de diverse vergaderende instanties meereizen naar toppen in het buitenland, ten dode opgeschreven: de Europese Unie is immers doende om alle bijeenkomsten van de Europese regeringsleiders in Brussel te laten plaatsvinden. Te bezien valt of de toekomstige nabijheid van Eurotoppen bij de Nederlandse activisten zal leiden tot een grotere actiebereidheid.

Wèl zijn de antiglobalisten van plan om het Nederlandse EU-voorzitterschap kritisch te volgen. Men zal bij de diverse mogelijkheden (bijvoorbeeld de subtoppen van Ecofin, Justitie en mogelijk ook Landbouw) acte de présence geven, maar dan wel op een vreedzame wijze. Een goed ijkpunt voor de huidige "state of art" wat de antiglobaliseringsbeweging hier te lande betreft, vormde de OVSE-top in Maastricht. De deelname aan de acties daaromheen was matig te noemen, de actievormen zonder uitzondering vreedzaam.

4 Ongewenste bemoeienis vreemde mogendheden

4.1 Algemene ontwikkelingen

Op grond van de toegenomen diversiteit aan dreigingen van vreemde mogendheden, die in de vergelijkende dreigingsanalyse van de AIVD wordt gesignaleerd, en het feit dat buitenlandse overheden voor hun inlichtingenactiviteiten niet uitsluitend gebruik maken van hun inlichtingendiensten, is de tot nu toe gehanteerde term 'contra-inlichtingen' veranderd in 'contra-inmenging'. In interne en externe publicaties zal dan ook voortaan de term 'contra-inmenging' worden gebruikt. De vergelijkende dreigingsanalyse is een jaarlijks geproduceerde analyse die de AIVD hanteert om te bepalen aan welke buitenlandse inlichtingendiensten aandacht besteed dient te worden.

4.2 CI per land

4.2.1

4.2.2

4.3

4.3.1

5 Bedreiging internationale rechtsorde

5.1 Proliferatie

5.1.1 Ontwikkelingen in verdachte staten (per land)

Iran: dispuut met IAEA over nucleaire locaties

Internationale druk van met name de VS heeft ertoe geleid dat Iran afgelopen december 2003 het additionele protocol van het Non-Proliferatie Verdrag heeft ondertekend, waardoor het IAEA de mogelijkheid wordt geboden onaangekondigde inspecties te doen. Overigens moet Iran het akkoord nog ratificeren.

Iran heeft verklaard de ultracentrifuge technologie die gebruikt is om uranium te verrijken te hebben gebaseerd op een Europees ontwerp. De blauwdrukken hiervan zouden afkomstig zijn van een niet nader omschreven "buitenlands intermediair".

Libië onderhandelingen over staken van geheime wapenprogramma's

Eind december 2003 werd bekend gemaakt dat Libië, na maanden van geheime onderhandelingen met de VS en Groot Brittannië, besloten heeft zijn programma voor de ontwikkeling van massavernietigingswapens te staken. Libië zou zelf het initiatief tot deze onderhandelingen genomen hebben. In oktober en december 2003 werden wapenexperts en onderhandelaars van de VS en Groot Brittannië in de gelegenheid gesteld om verdachte locaties te bezoeken. Hierbij werden onder andere voorraden zwavelmosterdgas en daarbij behorende overbrengingsmiddelen, alsmede nucleaire installaties in aanbouw, aangetroffen. Libië heeft toegezegd op korte termijn het additionele protocol van het IAEA alsmede de Conventie inzake chemische wapens te ondertekenen.

5.1.2 Proliferation Security Initiative

In oktober en december is wederom door deelnemende landen gesproken over het Proliferation Security Initiative. Verschillende (maritieme) oefeningen vonden parallel aan deze besprekingen plaats, waarbij bijvoorbeeld de entering van een schip geënsceeneerd werd. Incidenteel worden niet bij het initiatief aangesloten landen bij de gevoerde oefeningen en besprekingen betrokken. Zo zijn in december Canada, Denemarken, Turkije, Singapore en Noorwegen bij besprekingen aanwezig geweest.

5.1.3 Project Veiligheidskaart

Inmiddels heeft de AIVD zitting genomen in de stuurgroep die het project 'Veiligheidskaart voor instellingen voor hoger onderwijs' leidt. Dit is een door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geïnitieerde project. Het ministerie heeft het Crisis Onderzoeks Team opdracht gegeven onderzoek te verrichten naar veiligheidsrisico's binnen de instellingen voor hoger onderwijs en een veiligheidskaart op te maken die inzicht moet geven in de deze veiligheidsrisico's. De AIVD beoogt met de participatie de weerbaarheid bij de instellingen te verhogen tegen pogingen van vreemde mogendheden om heimelijk kennis te verwerven.

5.2 Internationale organisaties in Nederland

5.2.1 ICTY

Uit onderzoek van de AIVD naar de veiligheidsrisico's gerelateerd aan de aanwezigheid van het ICTY in Nederland valt te concluderen dat de leden van de bevolkingsgroepen afkomstig uit het voormalige Joegoslavië en woonachtig in Nederland zich nagenoeg afzijdig houden van alles wat met het ICTY te maken heeft. Op grond van deze conclusie overweegt de AIVD momenteel het zwaartepunt van de aandacht te verleggen naar met name beveiligingsbevordering.

Eén deelonderzoek is nog niet afgerond, namelijk dat naar sympathisanten van het Albanese Nationale Leger (AKSh) in Nederland. Deze in het grensgebied van Macedonië en Servië gevestigde groepering strijdt voor één groot Albanië en tegen de onderdrukking van etnische Albanese in de Balkanregio. Er lijkt vooralsnog geen sprake van een directe dreiging tegen het ICTY of tegen Nederland als gastland te zijn, omdat ook etnische Albanese in Nederland weinig tot geen politieke interesse tonen.

5.2.2 ICC

De AIVD heeft ten behoeve van de Eenheid Bewaking en Beveiliging (EBB) twee notities opgesteld inzake dreigingen die samenhangen met de aanwezigheid van het ICC in Nederland. De ene notitie betrof een dreigingsanalyse met betrekking tot het ICC, de andere een dreigingsinschatting met betrekking tot de achttien rechters van het ICC. De strekking van beide notities was dezelfde: het onderkennen van veiligheidsrisico's verbonden aan de aanwezigheid van het ICC in Nederland is in hoge mate afhankelijk van de zaken die door de hoofdaanklager zullen worden aangebracht. Momenteel wordt door het ICC bekeken of de conflicten in respectievelijk Congo en Oeganda het onderwerp van formeel onderzoek zouden kunnen worden. Een beslissing over het starten van een rechtszaak is echter nog niet genomen. Aangezien dit vooralsnog niet te verwachten valt, kunnen er ook geen uitspraken worden gedaan over mogelijke fysieke dreigingen tegen (functionarissen van) het ICC of tegen Nederland als gastland.

6 Andere gewichtige belangen

6.1 Migratie

6.1.1 Algemeen beeld

Notitie "Internationale verplaatsingen: een bestaansvoorwaarde voor islamistische terroristen"

De AIVD heeft de afgelopen maanden gewerkt aan een notitie over het belang van grensoverschrijdende verplaatsingen voor islamistische netwerken. In de notitie, die begin 2004 aan de minister van BZK zal worden aangeboden, komen de laatste ontwikkelingen op dit terrein aan bod. Geconcludeerd wordt dat islamistische terroristische netwerken over eigen ondersteuningsnetwerken beschikken die grensoverschrijdende verplaatsingen kunnen faciliteren. Wanneer deze netwerken niet in staat zijn specifieke aan migratie gerelateerde diensten te leveren, wordt een beroep gedaan op criminele (mensensmokkel-)netwerken. Het gaat hier met name om het aanleveren van documenten. Tot nu toe beschikt de AIVD niet over concrete informatie, waaruit blijkt dat criminele mensensmokkelnetwerken daadwerkelijk betrokken zijn bij de fysieke smokkel van terroristen. Een andere belangrijke conclusie is dat de logica van het handelen van moslimextremisten in grote lijnen overeenkomt met die van gewone migranten. Beiden maken gebruik van zowel illegale als legale migratiekanalen. Beiden zijn op zoek naar mogelijkheden om (onder valse voorwendselen) aan een visum te komen en een illegaal verblijf om te zetten in een legaal verblijf.

6.1.2 Specifieke zaken

Nationale veiligheidstoets: interdepartementale werkgroep opgericht

Om te voorkomen dat islamisten legale migratiekanalen gebruiken om Nederland binnen te komen, adviseert de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) in haar advies "Vreemdelingenbeleid en Terrorismebestrijding" van april 2003 om een zogenaamde Nationale Veiligheidstoets in te voeren. Het kabinet heeft inmiddels een standpunt over dit advies bepaald. De toets heeft als doel om personen die via een legaal migratiekanaal naar Nederland willen komen en waarvan het vermoeden bestaat dat zij een bedreiging kunnen vormen voor de nationale veiligheid, aan de AIVD voor een veiligheidscheck voor te leggen. Ter voorbereiding van deze toets is er een interdepartementale werkgroep opgericht die als taak heeft om de haalbaarheid van de nationale veiligheidstoets te onderzoeken. De AIVD participeert in deze werkgroep.

6.2 Koninkrijksrelaties

6.2.1 Nederlandse Antillen

---

7 Beveiligingsbevordering

7.1 Beveiliging bijzondere informatie

7.1.1 *Tweede land evaluaties*

In de procedure voor de aanschaf van ICT-beveiligingsproducten van de Raad van de Europese Unie is onder meer vastgelegd dat een beveiligingsproduct dat wordt gebruikt voor de beveiliging van gerubriceerde EU-informatie niet alleen moet worden beoordeeld door de met evaluatie van ICT-beveiligingsproducten belaste overheidsinstantie van de lidstaat waar het product is ontworpen en geproduceerd maar ook nog door een andere lidstaat. In dit verband hebben zowel de Zweedse als de Duitse overheid de AIVD verzocht een "tweedeland"-evaluatie uit te voeren voor respectievelijk een beveiligde GSM en een ISDN-vercijferapparaat. De evaluatie van de beveiligde GSM is in november 2003 afgerond, die van het ISDN-apparaat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2004.

7.1.2 *Voortgang beveiligingsprobleem telecomproviders*

7.2 Integriteit openbaar bestuur

In relatie tot integriteit van het openbaar bestuur zijn de afgelopen maanden twee notities aan de minister van BZK voorgelegd. Dit betreft de "Evaluerende notitie over Mepia" en de notitie "Vertrouwensfuncties en integriteit openbaar bestuur". In de beleidsbespreking van 17 december is afgesproken beide notities aan te houden, in afwachting van een gedachtenwisseling van DGMOD en AIVD onder leiding van de SG over de bredere verantwoordelijkheid van de minister van BZK voor de integriteit van het openbaar bestuur. Bij de notitie over Mepia was ook het overzicht van Mepia-meldingen gevoegd, waar de minister in een eerdere beleidsbespreking om had verzocht.

7.3 Personen objecten en diensten

7.3.1 *Project Bewaken en Beveiligen*

Het nieuwe stelsel betekent voor de AIVD nieuwe werkzaamheden die ingrijpen in de bestaande organisatie. De AIVD is een project gestart om, in overleg met andere betrokken instanties, zich voor te bereiden op de volledige implementatie van het nieuwe stelsel bij de dienst.

Naar verwachting is het project in juni 2004 afgerond, zodat de AIVD conform het nieuwe stelsel kan werken en samenwerken met de andere betrokken instanties. Dan kan ook een aanvang worden gemaakt met het leveren van dreigings- en risicoanalyses (voor zover dat past binnen de bestaande wetgeving). Aanvankelijk zal echter met een relatief beperkte personele bezetting worden gewerkt. Het gaat immers om een nieuwe taak waarvoor expertise moet worden opgebouwd en personeel moet worden geworven en opgeleid. Het nieuwe stelsel voorziet in 2005 in een volledige formatieve bezetting. Het nieuwe stelsel vereist ten aanzien van een aantal aspecten aanpassing van wet- en regelgeving, met name waar het gaat om onderzoek naar potentiële dreigingen. Thans wordt bezien om welke aspecten het precies gaat. Aanpassing van de wet zal naar verwachting niet voor juni 2004 kunnen worden gerealiseerd.

Voor zover dat mogelijk is binnen de bestaande organisatie en kaders werkt de AIVD volgens het nieuwe stelsel. Concreet betekent het dat de AIVD dreigingsmeldingen en -inschattingen levert aan de Nationaal Coördinator Bewaken en Beveiligen (NCBB) zoals geformuleerd in het nieuwe stelsel. Mede op basis van deze AIVD-producten adviseert de NCBB aan de Evaluatie Driehoek over te treffen maatregelen.

In de periode oktober - december 2003 zijn ruim 80 dreigingsinschattingen en -meldingen vervaardigd met betrekking tot bovenstaande categorieën. Deze hadden betrekking op bijvoorbeeld bezoeken en transits van leden van vorstenhuizen, ministers-presidenten, bewindslieden en andere hoogwaardigheidsbekleders. Ook ten aanzien van congressen, conferenties en symposia zoals de OVSE-top van 1 en 2 december, demonstraties, het bezoek van buitenlandse marineschepen aan de Rotterdamse haven en de verhoging van het zogeheten fasenstelsel in de Verenigde Staten van geel naar oranje zijn dreigingsinschattingen of -meldingen gemaakt.

Naast het maken van dreigingsinschattingen en -meldingen zijn er voorbereidingen getroffen voor veiligheidsrelevante aspecten van het EU-voorzitterschap in Nederland (1 juli 2004 – 31 december 2004), van het EK voetbal in Portugal (12 juni – 4 juli 2004) en van de Olympische Spelen in Athene (11 augustus – 29 augustus 2004).

Er is een start gemaakt met het vervaardigen van dreigingsinschattingen omtrent het EU-voorzitterschap, de Olympische Spelen in Athene en het EK voetbal in Portugal.

7.4 Vitaal

Ter uitvoering van actiepunt 10 van het 'Actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid' participeert de AIVD in het interdepartementale project 'Bescherming Vitale Infrastructuur'. Het project heeft tot doel maatregelen vast te stellen om de kwetsbaarheid van de Nederlandse samenleving voor grootschalige verstoringen, door wat voor oorzaak dan ook, te verminderen. Thans verkeert het project in een overgangsfase van het bepalen van de infrastructurele knooppunten naar het uitvoeren van de kwetsbaarheidanalyses. De AIVD biedt de sectoren ondersteuning bij het uitvoeren van de kwetsbaarheidanalyses met betrekking tot bewust menselijk handelen. De dienst brengt hiervoor kennis in van een methodiek waarbij belangen, dreigingen en weerstandsvermogen in onderlinge samenhang worden beschouwd, ondersteunt

de sectoren bij de uitvoering van de kwetsbaarheidanalyses en geeft advies over eventueel nader te treffen beveiligingsmaatregelen. Daar de AIVD een ondersteunende rol. De ministeries hebben samen met het bedrijfsleven de verantwoordelijkheid voor de betreffende sectoren. Oorspronkelijk stond de start van de kwetsbaarheidanalyses gepland in de laatste maanden van 2003, maar feitelijk beginnen de departementen niet eerder dan januari 2004 met dit traject. In de vorige driemaandelijke staat gemeld dat de ondersteuning van de AIVD deels (later) in 2004 zal worden gegeven. In het project is thans echter gepland dat alle ondersteuning in 2004 zal plaatsvinden.

Om meer zicht te krijgen op de planning van de ministeries, als ook op de complexiteit van de sectoren waar de kwetsbaarheidanalyses uitgevoerd worden, is de AIVD in december 2003 begonnen met het voeren van intakegesprekken met de departementale projectleiders. De gesprekken dienen er mede toe om de beschikbare capaciteit van de dienst zo goed mogelijk af te stemmen op de vraag van de ministeries om ondersteuning.

7.5 Vertrouwensfuncties

7.5.1 Ontwikkelingen met betrekking tot vertrouwensfuncties

De ambtelijke voorbereiding van de aanwijzing van vertrouwensfuncties bij de Dienst Koninklijk Huis (DKH) is bijna afgerond. Het Ministerie van AZ zal alle functies bij de DKH als vertrouwensfunctie aanwijzen. Het gaat om circa 70 A-vertrouwensfuncties en 300 zogenoemde Koninklijk Huis-vertrouwensfuncties (KH-vertrouwensfuncties). De veiligheidsonderzoeken voor de A-functies worden door de AIVD verricht. De Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) zal deze KH-veiligheidsonderzoeken verrichten onder mandaat van de AIVD. De KH-veiligheidsonderzoeken zijn administratieve onderzoeken op het niveau van een B-veiligheidsonderzoek, standaard aangevuld met een gesprek met betrokkene.

Om te voorkomen dat de gemiddelde doorlooptijden van de veiligheidsonderzoeken langer worden, worden de vertrouwensfuncties gefaseerd ingevoerd over een periode van maximaal drie jaar. Begin april zal worden gestart met uitvoering van deze veiligheidsonderzoeken.

Middels een notitie ¹ is de minister van BZK nader geïnformeerd over de aanwijzing van vertrouwensfuncties bij de Dienst Koninklijk Huis en de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken.

De vaste commissie BZK heeft de minister van BZK verzocht uitvoering te geven aan de toezegging de Tweede Kamer schriftelijk te informeren over veiligheidsonderzoeken naar leden van de rechtsprekende macht. De AIVD heeft de minister hierover medio december 2003 nader geïnformeerd, waarna deze de Tweede Kamer schriftelijk heeft geïnformeerd (brief van 17 december, kenmerk 2098721/01). Bij de Raad van Rechtspraak ligt thans een adviesaanvraag betreffende een voorstel waarbij wordt afgezien van een specifieke regeling en wordt aangesloten bij de regeling in de Wvo. In april 2004 zal de Raad hierover advies uitbrengen. Daar het Ministerie van Justitie het voortouw heeft bij het aanwijzen van vertrouwensfuncties bij deze beroepsgroep, heeft de minister van BZK zijn ambtgenoot van Justitie verzocht de Tweede Kamer in het vervolg van de ontwikkelingen in dit dossier op de hoogte te houden.

---

¹ 9 december, kenmerk 2095432/01

7.5.2 Evaluatie van de Wet veiligheidsonderzoeken

Evenals de AIVD heeft de MIVD de knelpunten bij de uitvoering van de Wet veiligheidsonderzoeken binnen het Ministerie van Defensie in kaart gebracht. De AIVD voert met de MIVD overleg over de wijze waarop de beide evaluaties afgestemd kunnen worden. Van de vertegenwoordigers van BZK/CZW en MIVD en van de Beveiligingsambtenaar van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is commentaar op de aangeboden conceptrapportage ontvangen. De conceptrapportage is tevens aangeboden aan de voorzitter van de Bezwarencommissie Veiligheidsonderzoeken. Deze brengt begin 2004 advies uit aan de AIVD.

7.6.3. Uitvoering veiligheidsonderzoeken in het vierde kwartaal van 2003

Het aantal afgeronde onderzoeken (output) per kwartaal houdt onder meer verband met de soorten onderzoeken die per kwartaal worden aangeboden. Een hoog aanbod van administratieve onderzoeken (B- en C-onderzoeken) leidt tot een hoge output. In de tweede helft van 2003 is het aanbod administratieve onderzoeken aanmerkelijk gedaald ten opzichte van de eerste helft van 2003. Hierdoor is de output in het derde en vierde kwartaal aanzienlijk lager dan in het eerste en tweede kwartaal. Een gevolg hiervan is ook dat de werkvoorraad op 31 december 2003 voor een relatief groot deel bestaat uit onderzoeken op A-niveau. Die onderzoeken bestaan uit een fase van administratief onderzoek en een fase van veldonderzoek. In verband met de beschikbare onderzoekerscapaciteit zullen veel van deze A-onderzoeken pas in 2004 de fase van veldonderzoek in kunnen gaan. Daardoor is het onder de huidige omstandigheden in het algemeen niet mogelijk de wettelijke termijn van acht weken te halen.

8. Inlichtingen buitenland

8.1 Ontwikkeling

Uitgebreid is gewerkt aan de formulering van de "Aanwijzing onderwerpen inlichtingentaak buitenland voor 2004". Ten behoeve daarvan werd binnen de AIVD in kaart gebracht welke onderwerpen en landen gedurende dat jaar bestudering behoeven wil optimaal aangesloten kunnen worden bij de veiligheidstaken van de dienst. Op basis van vele bilaterale gesprekken die in de loop van 2003 op uiteenlopende niveaus met BZ-vertegenwoordigers hadden plaatsgevonden, bestond al een redelijk beeld van de reacties op de producten van de met de inlichtingen buitenlandtaak belaste AIVD-directie. Dat beeld werd aangevuld door een schrijven van DGPZ waarin verwoord werd welk onderzoek vanuit de BZ-invalshoek bij voorkeur diende te worden voortgezet, en waar accentverschuivingen wenselijk waren.

Medio november vond ambtelijk overleg plaats tussen AZ, MIVD en AIVD, waarop werd vastgesteld

- dat er geen aanleiding was om de algemene thema's zoals verwoord in de Aanwijzing voor het jaar 2003 te wijzigen
- dat de specifieke Aanwijzing met betrekking tot Irak (zie onder) in de algemene Aanwijzing voor 2004 diende te worden geïncorporeerd
- dat de bijlage bij de aanwijzing waarin de thema's nader werden uitgewerkt bij voorkeur diende te worden aangevuld met een zo toegespitst mogelijke omschrijving van het te verrichten onderzoek en
- dat, omdat met dat laatste eerst enige ervaring diende te worden opgedaan, die toespitsing vooralsnog alleen zou geschieden voor een beperkt aantal onderwerpen (in de praktijk werden dat Indonesië en Irak).

Aangezien op hoog-ambtelijk niveau inmiddels was gesteld dat voor 2004 niet meer (zoals voor 2003 het geval was geweest) twee aparte aanwijzingen voor de AIVD en de MIVD dienden te worden opgesteld, maar dat toegewerkt moest worden naar een aanwijzing voor beide diensten gezamenlijk, werd in de genoemde toespitsings-exercitie meegenomen dat per geïdentificeerd onderwerp diende te worden vastgelegd op welke terreinen sprake zou zijn van een gelijke inspanning van beide diensten, en op welke terreinen uitdrukkelijk aan een van beide diensten de zogeheten trekkersrol zou worden toebedeeld.

In goed overleg tussen alle betrokken partijen werd eind november / begin december een concept-aanwijzing op schrift gesteld, die op 19 december, na parafering door de ministers van BZK, Defensie en BZ, door de MP kon worden getekend.

8.2 Voortgang algemene aanwijzing

8.2.1 Midden-Oosten en Noord-Afrika

Irak

In verband met de nog altijd voortdurende instabiliteit van Irak en de negatieve uitstraling van die instabiliteit op andere staten in het Midden-Oosten, heeft het volgen van de ontwikkelingen in Irak opnieuw hoge prioriteit gekregen. De vraagstelling zoals verwoord in de ad hoc

Aanwijzing Irak was leidend bij de activiteiten van de AIVD op dit terrein.

Rapportage vond plaats via de tweewekelijkse situatierapporten die gezamenlijk door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de MIVD en de AIVD worden opgesteld.

Vanaf de zomer van 2003 zijn coalitietroepen in Irak geconfronteerd met een in kracht toenemend verzet. Niet alleen is het aantal aanslagen toegenomen, gewelddadige anti-Amerikaanse en antiwesterse krachten in Irak zijn ook effectiever geworden en hebben een hogere organisatiegraad bereikt. Het is de vraag of de arrestatie van kopstukken van het regime, zoals die van Saddam Hoessein op 13 december, dit geweld daadwerkelijk zal doen verminderen. In 2004 zal een aantal wezenlijke beslissingen genomen moeten worden betreffende de soevereiniteit en de politieke en economische wederopbouw van Irak. Tevens zullen in de loop van 2004 de veiligheid en stabiliteit verbeterd moeten worden. De landen betrokken bij de coalitie voor de wederopbouw, waaronder Nederland, hebben daarmee een directe verantwoordelijkheid voor de toekomst van het land.

8.2.2 Zuid- en Zuidoost-Azië

Indonesië

In het onderzoek naar islamisme en islamistisch terrorisme in Indonesië is meer inzicht verkregen in de Majelis Mujahedin Indonesia (MMI). Deze islamistische organisatie, die onder leiding staat van de tot drie jaar celstraf veroordeelde geestelijke Abu Bakar Ba'asyir, geldt als een overkoepelende organisatie voor tal van islamistische organisaties en milities.

Intensivering van onderzoek naar het FKM

In de voorbije maanden heeft de AIVD het onderzoek naar de separatistische Molukse organisatie Front Kedaulatan Maluku (FKM, Front voor de Soevereiniteit van de Molukken) geïntensiveerd.

De RMS en het FKM zijn voor de Indonesische overheid separatistische en verboden groeperingen.

8.2.3 Zuidoost- en Oost-Europa

Westelijke Balkan

Aandacht is in de afgelopen periode besteed aan de statuskwestie rond Kosovo en de gevolgen van de uitzichtloze situatie in de regio. Op 14 oktober vond een bijeenkomst plaats tussen de Servische autoriteiten en het Kosovaarse zelfbestuur. Doel van deze dialoog was het opzetten van een forum ter bespreking van de status van Kosovo. Vanwege de met elkaar onverenigbare eisen van beide partijen liep het gesprek stuk. De internationale gemeenschap dringt echter aan op een snelle oplossing en heeft een route uitgezet waarbij de statuskwestie in 2005 afgehandeld moet zijn. Tot die tijd zorgt de gebrekkige economische en politieke situatie voor onvrede onder de bevolking. Opnieuw manifesteerde zich de Albanese gewelddadige verzetsbeweging, AKSh. Hoewel de beweging zorgt voor een gevoel van onveiligheid onder de bevolking en zeker moet worden opgevat als een signaal van onvrede is er geen sprake van een verzet dat door de hele bevolking wordt gedragen.

Voor Servië en Montenegro heeft de afgelopen periode in het teken gestaan van de verkiezingen die op 28 december 2003 zijn gehouden. De verkiezingen leverden een nederlaag op voor de zittende regering en onderstreepten het feit dat de regeringscoalitie in de laatste maanden van dit jaar het vertrouwen van de Servische bevolking heeft verloren. De grote winst van de radicale partijen zal er naar verwachting toe leiden dat de hervormingen nog meer zullen vertragen en de aanpak van corruptie en georganiseerde misdaad op een laag pitje zal blijven staan. Daardoor zullen de in Scheveningen gedefinieerde Vojislav Seselj en Slobodan Milosevic meer ruimte krijgen om via hun heen en weer reizende contactpersonen invloed uit te oefenen op de politiek.

Oost-Europa

Onverkort is aandacht besteed aan de ontwikkelingen in Tsjetsjenië, Moldova (Trans-Dnjestrië) en de Zuidelijke Kaukasus. Over deze onderwerpen zijn in november in trilateraal overleg met BZ en de MIVD in het kader van het Nederlandse OVSE-voorzitterschap gegevens uitgewisseld.

In oktober is een spoeddreigingsinschatting opgesteld over de veiligheidssituatie in Azerbaidjan in verband met het bezoek dat de minister van BZ in zijn hoedanigheid van voorzitter van de OVSE aan dat land bracht.

9. Samenwerking

9.1 Nationaal

9.1.1 *Nationale Sigint Organisatie*

Na ondertekening van het convenant tussen MIVD en AIVD eind september 2003 is in oktober het projectplan voor het project, dat de Nationale Sigint Organisatie (NSO) van de grond moet krijgen, opgesteld en door de diensthoofden van MIVD en AIVD goedgekeurd. Dit projectplan voorziet in de organisatiestructuur en doelstelling van het project en maakt daarnaast de taakverdeling tussen de verschillende bij het project betrokken medewerkers duidelijk.

De hoogste prioriteit van het NSO-project lag eind vorig jaar bij het zoeken naar een geschikte locatie voor het plaatsen van de aan te schaffen extra satellietinterceptie- en signaalverwerkingsapparatuur. Gelet op de problematiek daaromtrent hebben MIVD en AIVD gezamenlijk enkele maanden gezocht naar geschikte locaties.

9.1.2 *DNB*

9.1.3 *BZ*

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is in een vergevorderd stadium met het plaatsen van een aantal regionale veiligheidsmanagers op ambassades. Zij zullen zich bezig houden met het

verzamelen van informatie en het maken van analyses betreffende veiligheidsrisico's voor de ambassades en de Nederlandse gemeenschappen in den vreemde.

Het ligt in de lijn der verwachting dat werkzaamheden en informatiebronnen van deze veiligheidsmanagers een overlap zullen vertonen met die van de AIVD-liaisons. De AIVD is over deze nieuwe ontwikkeling in gesprek met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

9.2 Koninkrijk

9.2.1 Voortgang reorganisatie veiligheidsdienst Aruba (VDA)

Nadat opnieuw een AIVD-medewerker - nu voor vier maanden - ter beschikking is gesteld van het hoofd van de VDA in het kader van de verdere professionalisering van zijn dienst is halverwege het traject medio oktober gezamenlijk een tussenbalans opgemaakt met betrekking tot de reorganisatie, waaraan de AIVD zich verplicht heeft tot in 2005 een wezenlijke bijdrage te leveren. Geconstateerd is dat mede als gevolg van de AIVD-bijdragen voortgang is geboekt op de weg naar een professionele veiligheidsdienst. Over het vervolgtraject is afgesproken dat de AIVD zijn ondersteuning in de vorm van coaching en opleiding van VDA-personeel zal voortzetten en zal proberen om tegemoet te komen aan de wens van de VDA om voor ongeveer een jaar een AIVD'er op managementniveau ter beschikking te krijgen.

9.2.2 Gezamenlijk onderzoek VDA en AIVD naar bestuurlijke integriteit

De bijdrage van de AIVD aan de reorganisatie van de VDA moet uiteindelijk uitmonden in een vruchtbare samenwerking op die onderwerpen, die de veiligheid van het Koninkrijk raken. Daarmee is onlangs een begin gemaakt in de vorm van een gezamenlijk project integriteitsonderzoek.

9.3 Europees

9.3.1 Voorbereiding Nederlands voorzitterschap EU

Op 15 december 2003 vond een overleg over het onderwerp terrorismebestrijding plaats tussen Ierland en Nederland ter voorbereiding van de voorzitterschappen van beide landen. Voor zover bekend is het de eerste keer dat voor zowel de activiteiten in de tweede pijler (COTER en Clearinghouse) als die in de derde pijler (Werkgroep terrorisme) concrete afspraken werden gemaakt tussen twee voorzitters voor een heel jaar in samenspraak met Europol, Commissie en Raadssecretariaat. Niet alleen de directe ondersteuning vanuit het Raadssecretariaat was aanwezig maar ook een vertegenwoordiger van het Situation Center (SitCen), het centrum onder Hoge Vertegenwoordiger/SG Solana waar regionaal en thematisch veiligheidsanalyses worden gemaakt.

Naast specifieke afspraken voor de afzonderlijke werkgroepen was bijzonder dat er afspraken op het gehele contraterorisme terrein gemaakt werden. De belangrijkste zijn:

- Het gehele jaar 2004 zal het onderwerp radicalisering en rekrutering op de agenda staan, waarbij de Werkgroep Terrorismen de endogene factoren voor zijn rekening neemt en COTER de exogene. Ierland zal trachten af te ronden met een analyse en aanbevelingen van de problematiek, Nederland zal een verdiepingsslag in de vorm van een actieplan gericht op de praktijk van terrorismebestrijding maken. In de derde pijler wordt daartoe een expert-seminar georganiseerd.

- Europol en SitCen zullen actief bijdragen aan het maken van analyses.

Voor de AIVD zien de langere termijn context van het komend voorzitterschap, de opletpunten en de daarin bepaalde lijn er als volgt uit:

- De aansluitingsproblematiek van de "diensten" op de EU blijft op de agenda staan. De discussie over Euro-intel (een eventuele gezamenlijke Europese inlichtingeneenheid, vergelijkbaar met Europol en Eurojust) is niet weg. Onze lijn in de Euro-intel discussie is als volgt:
  - Volle steun aan het Situation Center (SitCen), waarin de AIVD vertegenwoordigd is, steun ook voor uitbreiding SitCen op termijn met meer partners. SitCen moet naast regionale en landenanalyse ook thematische analyse gaan doen (b.v. CT)
  - Steun voor CTG als een soort CT-frontoffice van de veiligheidsdiensten naar de EU toe, zonder in de EU-bureaucratie te zijn opgenomen (vgl. taskforce policechefs, hoewel dit meer het karakter draagt van een lobby van experts (voor NL ex-KC Wiarda) en de CTG primair een samenwerkings- en productieclub is). Ingezet wordt op volledige betrokkenheid van de nieuwe EU-lidstaten bij CTG.
  - Steun aan Europol, hoewel Europol nog een lange weg te gaan heeft; de CT-Unit van Europol gaat b.v. op NL-initiatief actuele maandrapportages CT met input van de lidstaten maken.
  - Steun aan het idee dat er een gezaghebbend CT-coördinator, naast de inmiddels aangestelde non-proliferatie coördinator, moet komen in het Raadssecretariaat onder Solana.

9.3.2 Werkgroep terrorisme (WGT)

In de onderhavige periode kwam de werkgroep terrorisme (JBZ pijler) tweemaal bijeen (21 november en 2 december 2003); de binnen de verslagperiode vallende vergadering van 3

oktober is reeds in de voorgaande Driemaandelijkse rapportage aan de orde geweest. Het Italiaans voorzitterschap heeft tijdens deze vergaderingen getracht het operationeel handboek voor multinationale ad hoc teams af te ronden. Dit handboek benoemt contactpunten voor terrorismebestrijding in de 25 lidstaten en biedt tevens inzicht in de bevoegdheden die de anti-terrorismediendiensten in de lidstaten in de zogeheten "pre-judiciële fase" hebben. In Nederland wordt deze fase doorgaans als de pro-actieve- of inlichtingenfase aangeduid. De AIVD heeft hierin het voortouw, maar ook het KLPD is aangewezen als contactpunt. Het Italiaans voorzitterschap is er echter niet in geslaagd om het document vastgesteld te krijgen door de JBZ ministers.

Het Iers

voorzitterschap zal de onderhandelingen over het handboek afronden.

Aan het slot van het Italiaans voorzitterschap van de WGT is voorts een begin gemaakt met het opstellen van een handboek voor de samenwerking tussen veiligheidsautoriteiten rond de veiligheid en beveiliging van de Olympische Spelen 2004 in Athene.

Duitsland speelt thans een coördinerende rol in een ad hoc werkgroep die het handboek voorbereid. Vanwege het samenvallen van het EU voorzitterschap en de Spelen neemt ook Nederland aan deze ad hoc groep deel (BZK/DGOOV en KLPD).

Op 21 november heeft het Italiaans voorzitterschap een ad hoc vergadering belegd over de aansluiting van Europol op het netwerk van het Bureau de Liaison (het BdL is het geëncrypteerde e-mailnetwerk ten behoeve van de WGT). Nederland/AIVD beheert dit netwerk. Resultaat van deze vergadering was een positieve opstelling ten aanzien van de vraag van Europol om aangesloten te worden op BdL. Dit standpunt is overgenomen door de WGT. De managementboard van Europol is inmiddels ook akkoord met een aansluiting van Europol op het BdL. Deze aansluiting geeft Europol elektronisch toegang tot de vertrouwelijke documenten van de WGT.

9.3.3 Comité terrorisme (COTER)

Gedurende het Italiaans voorzitterschap kwam COTER zes maal bijeen. Het belangrijkste resultaat van het Italiaans voorzitterschap was het betrekken van belangrijke contraterorismefora buiten de EU bij het werk van COTER. Te noemen zijn daarbij als belangrijke actoren:

- De speciale G8-werkgroep, die zich gaat bezighouden met hulp aan derde landen vanuit de G8 op het terrein van terrorismebestrijding
- Het VN "1267"-sanctiecomité, dat zich bezighoudt met sancties tegen de (ex-)Taliban en Al Qaida.
- Het VN Counter Terrorist Center, dat zich bezighoudt met maatregelen in het kader van de strijd tegen terrorisme in het algemeen (VNVR 1373)
- De VN Terrorism Prevention Branch in Wenen

Verder stonden in dit verband ontwikkelingen in de OVSE en de Raad van Europa op het terrein van terrorismebestrijding op de agenda.

Als succes van het Italiaans voorzitterschap is verder vermeldenswaard een geslaagd seminar over financiering van terrorisme met de Golfstaten.

De Italianen hebben tenslotte meer gestalte gegeven aan de samenwerking met de Commissie waar het gaat om de hulpprogramma's aan derde landen.

9.3.4 Counter-Terrorist Group (CTG)

De vergadering van de hoofden contra-terrorisme van de Europese veiligheidsdiensten (verenigd in de Counter-Terrorist Group) heeft een belangrijke impuls gegeven aan het intensiveren van de contacten tussen experts van de diensten op het gebied van islamistisch terrorisme. De groep besloot tot het houden van vier expertbijeenkomsten in de eerste helft van 2004 (met betrekking tot financiering van terrorisme, rekrutering voor de jihad, Al Ansar Al Islam en NBCR terrorisme). Expertbijeenkomsten van de CTG hebben in vergelijking met andere internationale workshops toegevoegde waarde vanwege het vertrouwelijke karakter van de bijeenkomsten en de deelname van personen met expertise op het betreffende terrein. Het aanvankelijke schoorvoetende karakter waarmee de CTG in 2002 van start ging lijkt hiermee te zijn omgebogen in een actieve richting.

9.4 Buitenlandse diensten

9.4.1 Liaisonnetwerk en bilaterale contacten

De AIVD heeft de relatie met de veiligheidsdienst van Azerbaidjan en Kazachstan verstevigd.

Het Hoofd van de Surinaamse Inlichtingen- en veiligheidsdienst CIVD nam het initiatief tot het afleggen van een protocollair bezoek aan het hoofd van de AIVD. Dit bezoek zal in januari 2004 plaatsvinden.

9.4.2 Club de Berne

De hoofden van de veiligheidsdiensten van de Club de Berne (CdB) hebben zich tijdens hun halfjaarlijks overleg langdurig beziggehouden met de gevolgen van de EU-uitbreiding in mei-2004 voor de CdB en met name voor de relatie tussen de CdB en de Counter-Terrorist Group

(CTG). Vertegenwoordigers van de diensten van de 10 nieuwe toetreders hebben al de status van waarnemer binnen de CTG.

Een ad-hoc werkgroep, waarin ook de AIVD vertegenwoordigd is, heeft over deze problematiek reeds éénmaal vergaderd. De AIVD zal in de tweede helft van 2004, tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap, in Nederland een vergadering organiseren waarvoor de hoofden van alle diensten die dan lid zijn van de CTG uitgenodigd zullen worden.

9.4.3. Midden Europa Conferentie

In Wenen vond een vergadering van het Evaluatie-Comité van de Midden Europa Conferentie plaats. Naast het hoofd van de AIVD waren hier de hoofden van de veiligheidsdiensten van Zwitserland, Oostenrijk, Hongarije en Slovenië aanwezig. Tijdens deze vergadering zijn de procedures voor toelating van vijf nieuwe leden tot de MEC (Estland, Letland, Litouwen, Malta en Cyprus) vastgesteld. Bulgarije krijgt de status van waarnemer.

Tijdens deze vergadering heeft de AIVD aangekondigd de inzet van de dienst in dit overlegorgaan te verminderen. Nadruk van de AIVD-inzet zal komen te liggen op het operationaliseren van de relatie met de diensten in deze regio.

9.4.4. NAVO – NATO Special Committee

De hoogste leiding van de NAVO heeft besloten tot het instellen van een "Terrorist Threat Intelligence Unit". Gelden zullen daarvoor vrijgemaakt worden. Het civiele gedeelte van deze unit zal bemenst worden door enkele vertegenwoordigers van inlichtingen- en veiligheidsdiensten uit de lidstaten.

Deze unit komt in de plaats van de huidige ad-hoc Analytical Cell.

10 Verantwoording en publiciteit

10.1 AIVD in de pers

De aanhoudende media-belangstelling voor het werk van de AIVD heeft niet altijd bijgedragen aan een positieve beeldvorming van de dienst. De jongste affaire rond het Koninklijk Huis, maar ook misverstanden hebben in de afgelopen periode het beeld bepaald. Het onderstaande overzicht getuigt hiervan.

Tegelijkertijd is publiciteit een belangrijk instrument voor de AIVD. Effectieve bestrijding van terrorisme is bijvoorbeeld ondenkbaar zonder zorgvuldige informatieverstrekking aan de samenleving over de bedreigingen voor Nederland en maatschappelijke discussie daarover. Met het oog op het communicatiebeleid van de AIVD zijn in december met de minister van BZK afspraken gemaakt over onder andere een gedoseerd optreden van de dienst in de media.

10.2 Vrijlating van verdachten

Op basis van informatie van de AIVD vond begin oktober de aanhouding plaats van vijf personen die werden verdacht van het beramen van een bomaanslag. Verschillende media, waaronder het NOS-journaal, maakten van dit gegeven een spectaculair bericht. De vrijlating van de verdachten korte tijd later, maakte dat grote vraagtekens werden gezet bij de waarde van de AIVD-informatie. De telkens terugkerende kritiek op het feit dat vermeende terroristen, die door de AIVD zijn aangewezen, vervolgens worden vrijgelaten, leidde ertoe dat de minister van BZK over dit onderwerp een artikel zond aan NRC Handelsblad met de titel 'AIVD-informatie niet bedoeld voor strafproces'. Dit werd op 3 december 2003 werd geplaatst. Het artikel was een reactie op een ingezonden artikel van L. Sévèke met de kop 'AIVD voert kerntaken niet goed uit', dat op 23 november was gepubliceerd. De timing bleek goed te zijn geweest. Op de dag van publicatie behandelde de Tweede Kamer het wetsvoorstel van de minister van Justitie dat beoogt de opsporing en vervolging van terroristische misdrijven te verbeteren.

10.3 Mabel Wisse-Smit

In oktober 2003 bereikten de perikelen rond het voorgenomen huwelijk van prins Johan Friso met Mabel Wisse-Smit zijn hoogtepunt. De onthullingen van de voormalige lijfwacht van Klaas Bruinsma over de relatie van Wisse-Smit met Bruinsma hadden grote gevolgen. De minister-president stelde vast dat Wisse-Smit niet de volledige waarheid had gesproken over haar verleden en besloot daarop om geen toestemmingswet in te dienen voor het huwelijk.

De AIVD kwam in de media zwaar onder vuur te liggen. De dienst had kennelijk niet weten te achterhalen wat programmamaker Peter R. de Vries wel lukte, namelijk de waarheid over de contacten tussen Mabel Wisse-Smit en Klaas Bruinsma. In reactie hierop heeft de minister van BZK bij verschillende gelegenheden in de publiciteit aangegeven wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van de AIVD als het gaat om onderzoek naar nieuwe leden van het Koninklijk Huis. Dit kon echter niet verhinderen dat de dienst door deze kwestie forse imago-schade opliep.

10.4 Nederlands afluistersysteem

NRC Handelsblad plaatste op 20 december een uitgebreid artikel over de Nationale Sigint Organisatie (NSO). In het artikel geeft MIVD-directeur Dedden een toelichting op het belang van de interceptie van draadloze communicatie en op de problemen met de uitbreiding van de schotelantennes in Zoutkamp.

Bijlage A Moties en toezeggingen

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
Vernietiging van gegevens door de AIVD op basis van een nieuwe archiefselectielijst (basiselectiedocument).	Kamerstukken II 1996/97, 22 036, nr. 13. Kamerstukken II 1999/2000, 22 036, nr. 15.	Met de MIVD en het Nationaal Archief is nader overleg gevoerd over de selectiecriteria. Aan een (grondige) herziening van het concept - basiselectiedocument wordt gewerkt. Er wordt gekoerst aan een aanbieding aan de Tweede Kamer voor het zomerreces.	D6 D7
Veiligheidsonderzoeken m.b.t. leden van de rechterlijke macht. De minister van Justitie zal mede namens de minister van BZK worden gevraagd de Kamer omtrent zijn visie terzake te informeren. De minister van BZK zal de Kamer in het voorjaar schriftelijk informeren over de mogelijkheden en de wenselijkheid van veiligheidsonderzoeken naar de zittende magistratuur.	Kamerstukken II 2000/01, 27 186, nr. 2, blz. 10.	Afgehandeld: De Kamer heeft voor het kerstreces een brief over dit onderwerp ontvangen, waarin is gemeld dat een voorstel voor advies aan de Raad voor de Rechtspraak is voorgelegd en dat de minister van Justitie is verzocht de Kamer van de ontwikkelingen op de hoogte te houden.	D3
Drie jaar na inwerkingtreding nieuwe WIV wordt de commissie van toezicht geëvalueerd.	Plenair debat nieuwe WIV op 28 juni 2001, Handelingen II 2000/01, 25 877, nr. 93, blz. 5839.	Wordt t.z.t. in behandeling genomen.	D7
Met OCW wordt nagegaan of de 75 jaar termijn in artikel 15 Archiefwet 1995 kan worden verkort tot 50 jaar (betreft overbrenging archiefbescheiden). De Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomst.	Plenair debat nieuwe WIV op 28 juni 2001, Handelingen II 2000/01, 25 877, nr. 93, blz. 5855.	In behandeling.	D6 D7
De minister heeft toegezegd dat, i.v.m. art. 23 WIV 2002 (lasten openen brieven en geadresseerde zendingen) en art. 57 (inzage), bij Justitie zal	Plenair debat nieuwe WIV op 28 juni 2001, Handelingen II 2000/01, 25 877, nr. 93, blz. 5858.	Afgehandeld: Bij brief van 24-7-2002 is deze problematiek onder de aandacht gebracht van de President van de rechtbank	D7

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
worden nagegaan welke consequenties er zijn voor de personele bezetting bij het parket en de rechtbank Den Haag. Hij zal de Kamer over de uitkomst informeren.		Den Haag, de voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak en de Minister van Justitie. Bij brief van 17 december 2003 is de Kamer geïnformeerd dat de aandacht van bovengenoemde personen is gevraagd voor dit punt. Ook is gemeld dat geen signalen zijn ontvangen dat zich in de praktijk problemen voordoen.	
			D7
De minister zal de vaste cie BZK vergelijkende gegevens verstrekken over de omvang van buitenlandse veiligheidsdiensten, in het licht van een algemene gedachteswisseling over de positie van de AIVD in de Nederlandse samenleving.	AO Jaarverslagen BVD en AIVD 2001 en rekrutering in Nederland voor de jihad d.d. 1 december 2002, Kamerstukken II 2002/03, 28 600 VII, nr. 43, blz. 9.	Dit punt zal worden meegenomen in de door u aan de Kamer toegezegde bestuurlijke evaluatie van de AIVD.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7
			D1 D7
De minister heeft de vaste cie BZK uitgenodigd voor werkbezoek aan de AIVD.	AO Jaarverslagen BVD en AIVD 2001 en rekrutering in Nederland voor de jihad d.d. 1 december 2002, Kamerstukken II 2002/03, 28 600 VII, nr. 43, blz. 11.	De vaste cie BZK zal op 13 februari 2004 een kennismakingsbezoek aan de dienst brengen.	D7

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
De minister zal bezien hoe de financieringsstromen binnen het islamitisch onderwijs in beeld gebracht kunnen worden.	AO Jaarverslagen BVD en AIVD 2001 en rekrutering in Nederland voor de jihad d.d. 1 december 2002, Kamerstukken II 2002/03, 28 600 VII, nr. 43, blz. 11.	In behandeling.	D1 D2
De minister zal bezien hoe hij de Kamer geobjectiveerde informatie over de financiering van moskeeën zou kunnen doen toekomen.	AO Jaarverslagen BVD en AIVD 2001 en rekrutering in Nederland voor de jihad d.d. 1 december 2002, Kamerstukken II 2002/03, 28 600 VII, nr. 43, blz. 11.	In behandeling. Lijkt overigens een zaak voor de minister van Financiën.	D2
De AIVD en het KLPD gaan bezien of het juridisch en technisch mogelijk is om de informatieverstrekking langs geautomatiseerde weg te faciliteren.	Brief Algemene Rekenkamer met rapport "Uitwisseling van opsporings- en terrorisme-informatie", Kamerstukken II 2002/03, 28 845, nrs. 1-2, blz. 7.	In behandeling.	D1 D6 D7
De minister zegt toe de Kamer over de achtergronden van zaken zoals dierenrechtenactivisme beter te informeren, opdat zij daarover in thematische zin kan debatteren.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 4/5.	Er is een nota in voorbereiding die gelijktijdig met het Jaarverslag zal verschijnen.	D1
In het jaarverslag 2003 zal worden ingegaan op de stand van zaken aangaande de nieuwe inlichtingentaak buitenland en de taken die voortvloeien uit het nieuwe stelsel Bewaken en Beveiligen.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 5.	In behandeling.	D1 D3 D4
De minister zal nagaan of meer kwantitatieve informatie m.b.t. trends en resultaten kan worden verstrekt in het jaarverslag.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 5.	In behandeling.	D1 D2 D3
De minister wil expliciet nagaan of de formatie van de AIVD voldoende is toegesneden op het leveren van ambtsberichten	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 6.	Dit punt zal worden meegenomen in de door u aan de Kamer toegezegde bestuurlijke evaluatie van de	D1 D2 D3 D4 D5

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
van toereikende kwaliteit aan het OM.		AIVD.	D6 D7
De commissie IVD wordt uitgenodigd voor een werkbezoek bij de AIVD.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 6.	De commissie IVD zal op 16 februari 2004 een werkbezoek brengen aan de AIVD.	D7
De minister zegt toe de Kamer schriftelijk te informeren over de vraag wat nu precies het profiel is en wat de achtergronden zijn van potentiële dan wel daadwerkelijk terroristen.	AO Bestrijding internationaal terrorisme, Kamerstukken II 2003/04, 27 925, nr. 101, blz. 15.	Een eerste concept is voorwerp van bespreking.	D1
			D1 D2 D7
De minister is bereid een soort sterkte-zwakteanalyse te laten maken met betrekking tot de AIVD. Beoordeeld zullen worden de taken, de bevoegdheden en de wijze waarop de AIVD in de praktijk werkt en uitvoering geeft aan opdrachten en zelfstandig initiatieven neemt. De minister zal daarover vóór de zomer van 2004 rapporteren. Daarbij kan dan de eerste rapportage van de commissie van toezicht worden betrokken.	Debat over de brief van het kabinet over het niet indienen van een toestemmingswet voor het voorgenomen huwelijk van Z.K.H. prins Johan Friso en mevrouw M.M. Wisse Smit, Handelingen II 2003/04, nr. 15, blz. 913/914.	In behandeling.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7

Bijlage B   Schriftelijke Kamervragen

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 77

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over het mogelijk verzoek van een Saoedische diplomaat te Den Haag voor politiek asiel in Nederland (1 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 90

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Karimi over het nucleaire programma van Pakistan (2 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 105

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Hirsi Ali over nieuwe gegevens inzake Saoedische financiering van islamitisch radicalisme in het Westen (6 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 130

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Eerdmans over de mogelijke liefdesrelatie tussen mevrouw Wisse Smit en Klaas Bruinsma (10 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 208

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Sterk over de inburgering voor imams (27 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 213

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid De Wit over de Joodse Defensie Liga (JDL) (28 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 214

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Eurlings over het optreden van de Joodse Defensie Liga (JDL) in Nederland (28 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 219

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Vos over het aantal telefoontaps in de jaren negentig (28 oktober 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 309

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Bakker over de mogelijke Nederlandse betrokkenheid bij de werving in Nederland van mensen met een Iraakse achtergrond door het Amerikaanse leger (17 november 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 383

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Bommel over mogelijke verkoop van gifgassen aan Irak door Frans van Anraat (28 november 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 416

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over mogelijke arrestatie van vijf radicale moslims (3 december 2003)

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 455

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Bommel over mogelijke verkoop van gifgassen aan Irak door Frans van Anraat (5 december 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 479

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over de mogelijke "doorstart" van de stichting Al Aqsa (16 december 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 485

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid De Wit over mogelijke betrokkenheid van de AIVD bij de verlening van verblijfsvergunningen aan asielzoekers (16 december 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 527

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid De Wit over de uitzetting van Mullah Krekar (22 december 2003).

Aanhangsel Handelingen II 2003-2004, nr. 551

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Velzen over mogelijke export doorvoer van nucleaire kennis en materialen (23 december 2003).

Vragen van het lid Van Velzen over mogelijke export doorvoer van nucleaire kennis en materialen (14 oktober 2003).

Vragen van de leden Wilders, Eurlings en Eerdmans over de financiering van de es-Salaamoskee in Rotterdam (29 oktober 2003).

Vragen van het lid Karimi over mogelijke spionagepraktijken van VN-medewerkers voor Israël (14 november 2003).

Vragen van het lid Bakker over de werving van mensen met een Irakese achtergrond (20 november 2003).

Vragen van het lid Wilders over de Turks-islamitische terreurgroep IBDA-C (3 december 2003).

Vragen van de leden Wilders en Eurlings over VN-evaluaties inzake de ontwikkeling van Al-Qaida (4 december 2003).

Vragen van het lid Wilders over mogelijke Saoedische financiering van islamitische radicalisme in het Westen (4 december 2003).

Vragen van het lid Wilders over inlichtingendiensten inzake de strijd tegen Al-Qaida (4 december 2003).

Vragen van het lid Wilders over mogelijke Saoedische financiering van islamitisch radicalisme in het Westen (4 december 2003).

Vragen van het lid Wilders over inlichtingendiensten inzake de strijd tegen Al-Qaida (4 december 2003).

Vragen van de leden Dittrich en Lambrechts over het mogelijk vergaren van inlichtingen bij asielzoekers ten behoeve van de AIVD (5 december 2003).

Vragen van het lid Van der Ham over mogelijk criminele dierenactivisten uit Engeland (11 december 2003).

Vragen van het lid Van Velzen over mogelijke verkoop van gifgassen aan Irak door Frans van Anraat (15 december 2003).

Vragen van de leden Wilders en Örgü over mogelijke arrestatie van een Iraakse moslimextremist op Schiphol (16 december 2003).

Vragen van het lid Wilders over de mogelijke grote terreurdreiging in de EU (30 december 2003).

Bijlage C   Commissie IVD

10-10-2003

28-11-2003

Bijlage D   Ambtsberichten

02-10-03	Aanvullend ambtsbericht inzake	HIND
15-10-03	Ambtsbericht mbt	LovJ
17-10-03	Aanvullend ambtsbericht inzake	LovJ
17-10-03	Aanvullende ambtsberichten inzake:	LovJ
21-10-03	Ambtsbericht inzake	LovJ
22-10-03	Aanvullend ambtsbericht	LovJ
22-10-03	Aanvullend ambtsbericht mbt	LovJ
04-12-03	Ambtsbericht inzake	LovJ
06-10-2003	Ambtsbericht aan de Hoofddirecteur IND over	
06-10-2003	Ambtsbericht aan de Hoofddirecteur IND over	
07-10-2003	Bericht aan de Hoofddirecteur IND over	
07-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over	
08-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over	
08-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over	
09-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over	
13-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over	
14-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over	
17-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over	

24-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
27-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake
29-10-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
03-11-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
04-11-03	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
01-12-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
01-12-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
04-12-2003	Bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake
04-12-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
12-12-2003	Bericht aan de Minister voor Vreemdelingenbeleid en Integratie over
18-12-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over

Bijlage E Kwantitatieve gegevens inzake veiligheidsonderzoeken

Het aanbod onderzoeken is in het vierde kwartaal ongeveer gelijk aan het aantal onderzoeken dat in het vorige kwartaal werd aangeboden (2300 t.o.v. 2291). Ook qua output laten beide kwartalen een vergelijkbaar beeld zien: in het derde kwartaal werden 2249 onderzoeken afgesloten, in het laatste kwartaal 2125 onderzoeken.

De hoogte van de output per kwartaal houdt onder meer verband met de soorten onderzoeken die per kwartaal worden aangeboden. In de eerste helft van 2003 was zowel het aanbod (ca. 3100 resp. 2600 onderzoeken in het eerste en tweede kwartaal) als de output (ca. 3150 resp. 3050 onderzoeken) relatief hoog. In deze periode werden aanzienlijk meer administratieve onderzoeken (B- en C-onderzoeken) aangeboden dan in de tweede helft van het jaar. In de tweede helft van het jaar c.q. het vierde kwartaal bestond het aanbod derhalve voor een relatief groot deel uit onderzoeken op A-niveau.

Het voorgaande heeft ook consequenties voor de samenstelling van de werkvoorraad op 31 december 2003 (1769 onderzoeken). Het aantal in behandeling zijnde A- en AP-onderzoeken bedroeg op 31 december 2003 110 resp. 72. Dit betekent dat 182 A- en AP-onderzoeken zich eind 2003 in de fase veldonderzoek bevonden. Een veldonderzoek, waarin betrokkene zelf en informanten gehoord worden, duurt gemiddeld vier weken.

Daarnaast was er een voorraad van 161 A-onderzoeken en 185 AP-onderzoeken; deze 346 onderzoeken zullen eerst in 2004 de fase van veldonderzoek in kunnen gaan. Als gevolg hiervan zal het helaas onvermijdelijk zijn dat de wettelijke termijn van acht weken in het algemeen niet gehaald zal kunnen worden.

Genoemde cijfers zijn exclusief de onderzoeken naar het eigen personeel. Daarvan waren er eind 2003 24 in behandeling en 12 op voorraad.

De overige 1205 onderzoeken uit de werkvoorraad zijn administratieve onderzoeken.

Werkvoorraad

Werkvoorraad op 1 juli 2003	Werkvoorraad op 1 oktober 2003	Werkvoorraad op 31 december 2003
1542	1594	1769

Werkvoorraad op 1 oktober 2003	1594
Nieuw aanbod 1 oktober t/m 31 december 2003	2300
	3894
Output 1 oktober t/m 31 december 2003	2125 (3162 in derde kwartaal)
Werkvoorraad op 31 december 2003	1769

Aangeboden onderzoeken (exclusief eigen personeel)

Juli 2003	748
Augustus 2003	785
September 2003	758
Oktober 2003	908
November 2003	812
December 2003	633

Gemiddelde behandeltermijn

Type veiligheidsonderzoek	30 september 2003	31 december 2003
A	18 weken	19 weken
A-Politie	20 weken	18 weken
B	5 weken	5 weken
C	4 weken	4 weken
Kmar	8 weken	8 weken*

* onderzoeken die door de Kmar (na gemiddeld drie weken) zijn doorgestuurd aan de AIVD; de gemiddelde behandeltermijn bedraagt ca. 11 weken.